

Soveltavan psykologian ainejärjestö Synergia ry

Haartmaninkatu 3

00014 Helsingin yliopisto



Yhdenvertaisuussuunnitelma 2025

Sisällys

1. Johdanto.....	1
2. Yhdenvertaisuus, syrjintä ja häirintä.....	2
3. Yhdenvertaisuus tapahtumissa.....	3
4. Yhdenvertaisuus viestinnässä.....	4
5. Yhdenvertaisuusvastaava ja yhdenvertaisuustoiminnan toteuttaminen.....	5

1. Johdanto

Yhdenvertaisuussuunnitelman tarkoituksena on edistää Synergiassa tehtävää tasa-arvo ja yhdenvertaisuus työtä, sekä lisätä yhdenvertaisuus näkökulmaa Synergian toimintaan.

Synergia pyrkii edistämään yhteisössään yhdenvertaisuutta, turvallisuutta ja moninaisuutta. Yhdenvertaisuus tarkoittaa, että kaikilla jäsenillä on yhdenvertaiset mahdollisuudet osallistua Synergian toimintaan taustastaan, ominaisuuksistaan tai elämäntilanteestaan riippumatta. Tavoittemme on luoda ympäristö, jossa jokainen voi tuntea itsensä arvostetuksi ja hyväksytyksi omana itsenään.

Tämä yhdenvertaisuussuunnitelma on laadittu tukemaan Synergian toimintaa ja vahvistamaan sitoutumistamme yhdenvertaisuuden edistämiseen. Suunnitelman tavoitteena on ehkäistä syrjintää, häirintää ja eriarvoisuutta sekä tarjota selkeät ohjeet ja toimintamallit, joiden avulla yhdenvertaisuus toteutuu niin tapahtumissa, viestinnässä kuin järjestön arjessa.

Synergian yhdenvertaisuussuunnitelman laatiessa on käytetty apuna sisäasianministeriön Yhdenvertaisuussuunnittelun opasta (2010), HYY:n vuosien 2013–2016 ja Conduksen vuoden

2015 yhdenvertaisuussuunnitelmia sekä HYY:n vuoden 2020 yhdenvertaisuus koulutuksen materiaaleja.

2. Yhdenvertaisuus, syrjintä ja häirintä

Synergia sitoutuu edistämään yhdenvertaisuutta ja ehkäisemään syrjintää ja häirintää kaikessa toiminnassaan. Yhdenvertaisuuden periaatteena on, että jokainen jäsen saa osallistua ja vaikuttaa järjestön toimintaan taustastaan, ominaisuuksistaan tai elämäntilanteestaan riippumatta.

Yhdenvertaisuus tarkoittaa sitä, että kaikki ihmiset ovat samanarvoisia riippumatta heidän sukupuolestaan, iästään, seksuaalisesta suuntautumisestaan, alkuperästään, kansalaisuudestaan, kielestään, uskonnostaan ja vakaumuksestaan, mielipiteestään, vammastaan, terveydentilastaan tai muusta henkilöön liittyvästä syystä. Käytännössä tämä näkyy muun muassa eriarvoistavien toimintamallien kitkemisellä Synergian toiminnasta.

Syrjintä on henkilön tai ryhmän asettamista epäedulliseen asemaan esimerkiksi iän, sukupuolen, etnisen taustan, kielen, uskonnon, terveydentilan, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän ominaisuuden perusteella. Kaikki epäasiallinen kohtelu, mikä rikkoo toisen koskemattomuuden estää yhdenvertaisuuden toteutumisen.

Häirintä on toimintaa, joka loukkaa henkilön ihmisarvoa ja luo uhkaavaa, vihamielistä, halventavaa tai nöyryyttävää ilmapiiriä. Häirintä voi olla sanallista, fyysistä, sähköistä tai muuta käytöstä, joka koetaan loukkaavana. Synergiassa on nollatoleranssi häirinnälle ja epäasialliselle kohtelulle.

Synergiassa suhtaudutaan vakavasti kaikkiin syrjintään ja häirintään liittyviin tilanteisiin. Ilmoituksen voi tehdä:

- Suoraan yhdenvertaisuusvastaavalle sähköpostitse
- Anonyymisti verkkosivujen yhteydenottolomakkeen kautta
- Ottamalla yhteyttä häirintäyhdyshenkilöön, mikäli syrjintä tai häirintä tapahtuu Synergian järjestämän tapahtuman aikana.

Kaikki ilmoitukset käsitellään luottamuksellisesti, ja tilanteisiin reagoidaan nopeasti ja asianmukaisesti. Tarvittaessa Synergia tekee asianomistajan suostumuksella yhteistyötä yliopiston häirintäyhdyshenkilöiden ja muiden tukipalveluiden kanssa.

Mikäli tapahtumassa tapahtuu epäasiallista käytöstä ja/tai puhetta siihen puututaan välittömästi, vaikka se keskeyttäisi tapahtuman. Ilmapiiri tulee rakentaa sellaiseksi, ettei tarvittavien ilmoitusten tekemistä tarvitse epäröidä hetkeäkään.

3. Yhdenvertaisuus tapahtumissa

Synergian tapahtumat ovat avoimia ja saavutettavia kaikille jäsenille, ja niissä pyritään edistämään yhdenvertaisuutta ja turvallista ilmapiiriä. Tapahtumien suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan osallistujien moninaiset tarpeet, jotta jokainen voi tuntea olonsa tervetulleeksi ja osallistua tasavertaisesti.

Synergia huolehtii erityisruokavalioista, joita karsitaan ilmoittautumislomakkeen avulla. Samalla otetaan huomioon erilaiset muut rajoitukset, kuten allergiat. Mahdollisista allergeeneista ilmoitetaan selkeästi tapahtumien tarjoilujen yhteydessä. Jos tapahtumaan ei ole erillistä ilmoittautumista tai tarjoilut eivät ole olennainen osa tapahtumaa, voidaan tapahtuman koon ja luonteen mukaan harkita, mitä ruokavaihtoehtoja on tarkoituksenmukaista hankkia.

Tapahtumatarjonnoissa pitää ottaa huomioon myös alkoholia käyttämättömät jäsenet ja tarjota heille alkoholiton vaihtoehto. Ainejärjestön pitää järjestää riittävästi alkoholittomia tapahtumia, jotta jokainen löytää itselleen sopivan ajanvietto ympäristön. Biletapahtumissa missä kulutetaan alkoholia, ei ketään tule painostaa käyttämään alkoholia. Jos juhlissa tarjoillaan alkoholia, pitää olla mahdollisuus laadukkaaseen alkoholittomaan vaihtoehtoon. Järjestäjillä on mahdollisuus kartoittaa alkoholin kulutusta ilmoittautumislomakkeen yhteydessä, jotta jokaiselle olisi taatusti saatavilla itselleen sopiva vaihtoehto. Kenenkään ei tarvitse perustella omaa vaihtoehtoa alkoholin puolesta tai vastaan. Jos tapahtuman ohjelmanumeron yhteydessä on yhteinen maljan kohotus tai muu vastaava ohjelmanumero, pitää olla saatavilla hyvä alkoholiton vaihtoehto. Jos valintaa ei ole tehty ennen tapahtumaa ilmoittautumislomakkeen kautta, alkoholiton vaihtoehto pitää olla helposti saatavilla, eikä sitä pidä joutua erikseen pyytämään.

Tapahtumien ajankohdat pitää myös ottaa huomioon, sillä perheelliset tai työssäkäyvät eivät pysty tulemaan paikalle päivä- tai iltaohjelmiin, riippuen elämäntilanteesta. Kun tapahtumia järjestetään eri kellon aikoihin, saadaan tämä haaste lievitettyä.

Sekasaunominen on opiskelijapiireissä suosittua, saunailloissa (ja muissa, missä saunominen on pääasiallinen ohjelma) on suotavaa järjestää tapahtuman alussa kohtuu mittainen naisten ja miesten vuoro ennen sekasaunaan siirtymistä. Toki sekasaunaan voidaan siirtyä aiemmin, jos kaikki osallistujat hyväksyvät sen; tätä ei kuitenkaan ole hyvä tehdä kysymällä heti tilaisuuden alussa asiasta niin, että sekasaunaan haluamaton joutuu ilmoittamaan sen kaikkien edessä.

Saunavuorojen tiedustelu voidaan kuitenkin toteuttaa niin, että muut kuin saunavuoroista vastuussa olevat eivät näe tai kuule muiden vastauksia. Kaikissa vuoroissa saunojat voivat halutessaan käyttää pyyhettä tai uima-asua.

Sukupuolta ei tule tiedustelemaan ilman pätevää syytä. Jos jossain tilanteessa on tarpeen selvittää osallistujien sukupuoli, on hyvä jättää kysymys avoimeksi ja laittaa vaihtoehdoksi naisen (women) ja miehen (man) lisäksi vähintään myös muu (other) vaihtoehto. On tärkeää muistaa, etteivät kaikki halua julkistaa virallista nimeään, sillä se saattaa tahattomasti paljastaa, ettei heidän sukupuolen ilmaisunsa vastaa syntymässä määritettyä sukupuolta, mikä voi usein käydä ilmi nimestä.

Sukupuolittuneisiin juhlaperinteisiin on suhtauduttava harkiten ja kunnioittavasti seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjä kohtaan. Koska jäsenkunnan sukupuolijakauma on epätasainen, pöytäjuhlien istumapaikkoja ei jaeta sukupuolen mukaan. Lisäksi on suositeltavaa joustaa pöytäjuhlien, kuten vuosijuhlien, sukupuolinormatiivisista käytännöistä, esimerkiksi pukukoodien osalta.

Lauluja valittaessa esimerkiksi sitseille tai vuosijuhliin on tärkeää varmistaa, etteivät ne sisällä rasistista tai muutoin loukkaavaa sisältöä eivätkä ole tapahtuman luonteeseen sopimattomia. Vaikka juomalauluperinteeseen kuuluu satiirinen ja ronski huumori, tapahtumanjärjestäjien vastuulla on huolehtia, että lauluvalinnat pysyvät hyvän maun rajoissa. Osallistujille tulisi tarjota ennen tapahtumaa mahdollisuus esittää anonyymisti toiveita laulujen suhteen, jotta voidaan varmistaa, ettei kukaan joudu epämiellyttävään tilanteeseen. Näin tapahtuman ilmapiiri pysyy kevyenä ja kaikille miellyttävänä.

Jos osallistujat kokevat jonkin laulun loukkaavaksi, he voivat aina ilmoittaa asiasta yhdenvertaisuusvastaavalle, jolloin laulun sopivuus arvioidaan uudelleen.

Synergian tapahtumissa noudatetaan turvallisemman tilan periaatteita, joista tiedotetaan ennen tapahtumaa, jotta kaikille yhteiset pelisäännöt ovat selvät. Turvallisemman tilan periaatteet kirjataan myös Synergian verkkosivuille, kun sellaiset saadaan.

4. Yhdenvertaisuus viestinnässä

Tapahtumista viestitään ajoissa ja selkeästi yhteisissä viestintäkanavissa, kuten sähköpostilistalla ja sosiaalisessa mediassa, jotta kaikki jäsenet pysyvät ajan tasalla.

Sekä hallituksen, että yhdistyksen kokousten pöytäkirjat ovat saatavilla jäsenten pyynnöstä. Pöytäkirjat pyritään myöhemmin saattaa myös Synergian nettisivuille.

Tällä hetkellä koulutusohjelma on suomenkielinen, eikä olla vastaanotettu vaihto-opiskelijoita. Kun vaihto-opiskelijatoiminta rupeaa olemaan ajankohtaista, pyritään viestintä tekemään myös englanniksi.

Kaikessa viestinnässä käytetään kunnioittavaa ja selkeää kieltä. Psykologian tulevina asiantuntijoina meidän on hyvä muistaa, millaista mallia näytetään muille ja millaisia normeja vahvistetaan sanoillamme ja teoillamme.

5. Yhdenvertaisuusvastaava ja yhdenvertaisuustoiminnan toteuttaminen

Vuosittain Synergian hallitus valitsee yhdenvertaisuusvastaavan, joka seuraa yhdenvertaisuussuunnitelmaa ja valvoo sen toteutumista, sekä kehittää toimintaa.

Yhdenvertaisuusvastaavan tehtävänä on:

1. Edistää Synergian toiminnan yhdenvertaisuutta
 - a. seuraamalla yhdenvertaisuusohjelman toteutumista Synergian toiminnassa
 - b. tiedottamalla hallitusta ja jäsenkuntaa yhdenvertaisuusasioista
 - c. olemalla jäsenkunnan tavoitettavissa yhdenvertaisuusasioissa
 - d. tekemällä tarvittaessa ehdotuksia toimintatapojen parantamiseksi.
2. Tarvittaessa tukea edunvalvontajaostoa yhdenvertaisuuskysymyksissä
3. Toimia Synergian häirintäyhdyshenkilönä
 - a. ottaen vastaan jäsenkunnan ilmoituksia mahdollisesta epäasiallisesta kohtelusta ja tuoden niissä ilmenneitä epäkohtia hallituksen tietoon (tätä varten on käytössä anonymi yhdenvertaisuusvastaavan yhteydenottolomake)
 - b. ohjaten yhteyttä ottaneet oikeiden tahojen puoleen jatkoselvittelyä varten (esim. ylioppilaskunnan häirintäyhdyshenkilö, yliopiston tasa-arvovastaava, yhdenvertaisuusvaltuutettu, viranomaiset)
4. Päivittää yhdenvertaisuusohjelma toimikauden alussa toimintasuunnitelman teon yhteydessä ja lopussa ohjeistaa uutta yhdenvertaisuusvastaavaa kuluneen toimikauden pohjalta seuraavan vuoden yhdenvertaisuusohjelmaa varten.